



This Roundtable is the 33rd event organised by the SEI Forums initiative in the EU and the first one in Hungary

NEMZETI KEREKASZTAL AZ ENERGIAHATÉKONYSÁG FINANSZÍROZÁSÁRÓL MAGYARORSZÁGON BUDAPEST, 2020. OKTÓBER 13. Online rendezvény

Az eseményt az Európai Bizottság a Magyar Nemzeti Bankkal együttműködve rendezi.

Lebonyolítása: bevezető plenáris előadások, párhuzamos tematikus szekciók, összefoglaló plenáris ülés

Résztvevők: a szakterület meghatározó magyarországi közreműködői személyes meghívás alapján, kormányzati és önkormányzati szakemberek, az Európai Bizottság, technológia gyártók, forgalmazók, és kivitelezők, állami és kereskedelmi bankok, energiaszolgáltatók, üzleti támogató szervezetek, energetikai tanácsadók és kutatási szektor képviselői.

Előzmények: Az Európai Bizottság a „Fenntartható Energia Beruházási Fórumok” (SEIF) kezdeményezés keretében nemzeti kerekasztal konferenciát szervez Magyarországon a közösségi és magánszektor szereplőinek fokozottabb bevonása és együttműködésének erősítése érdekében nagyvolumenű beruházási programok és finanszírozási konstrukciók kidolgozására. A SEI Fórumok a 2016-2019 időszakban 14 tagállamban több mint 30 rendezvényt bonyolított le; a lezajlott és a közelgő eseményekkel kapcsolatos információk megtalálhatók a SEI Fórumok [weboldalán](#).

A nemzeti kerekasztal célja a fenntartható energia finanszírozásában érdekelt felek közötti párbeszéd elősegítése, s ezáltal a közöttük lévő konzultációk dinamizálása össznemzeti szinten, amelyet a terület kulcsszereplői folytatni tudnak, a jövőben egy hasonló kerekasztal megrendezésével.

A kerekasztal jelentős időt kíván szentelni a szekcióüléseken és a résztvevők közötti interaktív megbeszélések keretében a kiválasztott témák alapos megvitatására annak érdekében, hogy javaslatok és konkrét intézkedések fogalmazódjanak meg a magyarországi energia-hatékonysági beruházások növelése érdekében.

A legújabb Uniós stratégia fejlesztési tervekkel összhangban az esemény kapcsolódik az „European Green Deal Beruházási Tervhez”, annak a következő három vetületében is: finanszírozás (EU források mobilizálása), lehetőségek megteremtése (ösztönzők nyújtása közösségi és magánforrások bevonásának elősegítésére), valamint gyakorlati segítségnyújtás (támogatás nyújtása közigazgatási szervezeteknek és a projektgazdáknak a fenntartható projektek előkészítésében, tervezésében és végrehajtásában). A rendezvény választ keres többek között arra is, hogyan segítheti a zöldgazdaságba való átmenet a koronavírus okozta gazdasági visszaesésből való kilábalást. A 2008-as pénzügyi válság tapasztalatai azt mutatják, hogy a zöld projektek a hagyományos költségvetési ösztönzőkkel összehasonlítva több munkahelyet teremtenek és hosszabb távú költségmegtakarítást eredményeznek.

*A koronavírus járvány európai helyzetének közegészségügyi kihatásaira tekintettel a kerekasztal megrendezése online formában kerül sor.

Napirend

09:30 Nyitó plenáris ülés

Vitaindító gondolatok

Kaderják Péter, Energia- és Klímapolitikáért Felelős Államtitkár, Innovációs és Technológiai Minisztérium

Témák felvázolása – Bevezető gondolatok

Moderátor: Dénes Bulkai, Vezető Energetikai Tanácsadó, Archenerg Nemzetközi Megújuló Energy Klaszter Elnöke

Carlos Sanchez Rivero, Energiahatékonysági Team Vezetője, Európai Bizottság – Energia Főigazgatóság

EU energiahatékonysági szakpolitikák és az EU Helyreállítási Csomag energiahatékonysági elemei

Gyura Gábor, Head of Department, Magyar Nemzeti Bank

Az energiahatékonyság finanszírozásának szakpolitikai keretei Magyarországon

Manuel DUEÑAS, Osztályvezető, Európai Beruházási Bank (EIB)

Az Európai Beruházási Bank klíma finanszírozási tevékenysége

Raluca Ionescu-Isaksen, Program Menedzser, Európai Bizottság – Regionális Főigazgatóság

A Kohéziós Politika hozzájárulása energiaszektor finanszírozásához Magyarországon

Hámori Réka, Vezető Közgazdász, Magyar Bankszövetség

A magyar bankszektor szerepe a zöldgazdasági átmenetben

Kérdések és válaszok

A kerekasztal témacsoportjai és munkamenete

10:45 Szünet

11:00 Témacsoportok – párhuzamos szekciók

1. Szekció: A zöldgazdaságba való átmenet, mint a gazdasági fellendülés egyik hajtóereje

Szarvas Nóra, Felügyeleti Tanácsadó, Magyar Nemzeti Bank

Zöld gazdasági fellendülés: lehetőségek és kihívások

Ámon Ada, Klímaügyi Főtanácsadó, Budapest Főváros Önkormányzata

Budapest Főváros klímastratégiájának kidolgozása

Julije Domac, Ügyvezető Igazgató, REGEA, Északnyugat-Horvátországi Regionális Energia Ügynökség

Az EU Zöld Helyreállítási támogatása - a horvát nőzőpont

Moderátor: Fazekas Dóra, Ügyvezető Igazgató, Cambridge Econometrics Budapest

Jelentéstevő: Fülöp Orsolya, Fenntartható Városokért Felelős Referens, Budapest Főváros Önkormányzata

2. Szekció: Az energiahatékonysági beruházások vonzóbbá tétele a pénzügyi szektor számára

Luca Bertalot, Főtitkár, Európai Jelzalog Szövetség és Európai Fedezettkötvény Tanács
Az Energiahatékony Jelzalog Kezdeményezés

Paolo Michele Sonvilla, Szenior Menedzser, RENonBill
Nemzetközi tapasztalatok az energiahatékonyság közműszámla-alapú finanszírozását biztosító közműszolgáltatókról

Csaba De Csiky, felső ügyvezető partner, EnerSave Capital S.a.r.l.
COVID, mint az energiahatékonysági intézkedések pénzügyi termékek alakításának motorja

Moderátor: Harsányi Csaba, igazgató, Magyar Fejlesztési Bank – brüsszeli képviselő

Jelentéstevő: Ray-Adamecz Ildikó, Vállalatfinanszírozási Szakértő, PEK Zrt.

3. Szekció: Integrált lakásfelújítási szolgáltatások

Boza-Kiss Benigna, Közép-európai Egyetem, Magyarország / Nemzetközi Alkalmazott Rendszerelemzési Intézet (IIASA), Ausztria

Az épületfelújítást célzó egyablakos ügyintézés (One-Stop-Shop) kapcsolatos Európai tapasztalatok

Paul Kenny, Írország Környezetvédelmi, Klímavédelmi és Kommunikációért Felelős Minisztere Szaktanácsadója

Az Írországi lakástulajdonosokat támogató SuperHomes Program

Orbán Gábor, Ügyvezető Igazgató, Energiaklub

A magyar otthonok energetikai felújításának támogatása integrált üzleti modell segítségével – A projekt helyzete és kihívásai

Moderátor: Koritár Zsuzsanna, Ügyvezető Igazgató, Magyar Energiahatékonysági Intézet

Jelentéstevő: Czakó Karolina, Projektkoordinátor, Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány

13:00 Szünet

14:00 Záró plenáris ülés

Moderator: András Huszár, Director, Green Policy Center

- A jelentéstevők beszámolója a legfontosabb javaslatokról
- Vita és további lépések meghatározása
- A Szervezők záró gondolatai

14:45 A rendezvény lezárása



Háttértájékoztató

A Nemzeti Kerekasztal résztvevői számára három különböző témát felölelő munkacsoportban (szekciókban) nyílik vita lehetősége a teljes egészében online formában megrendezett eseményen. A háttérdokumentum összefoglalja az egyes munkacsoportok munkája szempontjából kulcsfontosságú kérdéseket, így segítve a résztvevőket a rendezvényen való hatékony munkára való felkészülésben.

A szekció üléseken az adott téma szakértőik tartanak előadást a külföldi tapasztalatokról, valamint magyar résztvevők mutatják be a jelenlegi magyarországi helyzetet. Ezt követően a megbeszélés Magyarországra összpontosít. A konferencia magyar nyelven zajlik, külföldi résztvevők részére angol nyelvű tolmácsolással (online). Minden szekcióbeszélgetést kijelölt moderátor vezet és csatlakozik egy jelentéstevő, ez utóbbiak a plenáris ülésen beszámolnak a megbeszélés során felmerülő kulcsfontosságú kérdésekről és 3–5 pontban összefoglalják a végkövetkeztetéseket.

A konferencia online formában történő megrendezéséből adódó korlátok m tervezett egy későbbi, a körülmények folytán már lehetővé váló időpontban, személyes fizikai jelenléttel tartandó esemény megszervezése, amelyen kibővített formában a virtuális eseményen megfogalmazott ajánlások utánkövetése valósulna meg.

1. A zöldgazdaságba való átmenet, mint a gazdasági fellendülés egyik hajtóereje

A szekció a zöld beruházások gazdaság élénkítő szerepét vizsgálja, és zöldgazdaság helyreállítására feladataira, lehetőségei az abban rejlő kivívások keresi a választ. Továbbá Budapest és Észak-Nyugat Horvátország példáján keresztül mutatja az operatív tervezés jelenlegi helyzetét.

Alapkérdések

A kérdések az energiának és az éghajlatnak a gazdaságélénkítésben betöltött szerepére vonatkoznak, valamint arra, hogy mindezt Magyarországon hogyan lehet elősegíteni.

Konkrét kérdések:

1. Melyek a zöld gazdaságélénkítés támogatásának legfontosabb szakpolitikai mérföldkövei (pl. a Nemzeti Helyreállítási Terv helyzete, nemzetközi pénzügyi intézményekkel, mint az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank vagy az Európai Beruházási Bank, való együttműködési keret kialakítása)?
2. Hogyan lehetne hatékonyan bevonni a pénzügyi szektort a zöld gazdaságélénkítési folyamatba?
3. Hogyan lehetne mobilizálni és hatékonyan kihasználni a magánfinanszírozási forrásokat (az állami és a magánalapok ötvözése)?

Jelenlegi helyzet

2019. januárjában csatlakozott a Magyar Nemzeti Bank az NFGS-hez, amelyet a világ több vezető központi bankja hozta létre a környezet fenntarthatóságát célzó finanszírozások, beruházások előmozdítására, illetve a klímaváltozás pénzügyi kockázati hatásainak feltérképezésére. Az NFGS egy olyan, központi bankokból és felügyelet szervezetekből álló csoport, amely önkéntes alapon, információcsere és jó gyakorlatok megosztása révén kíván hozzájárulni a pénzügyi szektor környezeti és éghajlati kockázatkezelésének fejlesztéséhez, valamint a fenntartható gazdaságra való átálláshoz szükséges finanszírozást mobilizálni.

A Bank 2019. februárjában indította el Zöld Programját. A Program céljai közé tartozik a klímaváltozással és más környezetvédelmi kérdésekkel kapcsolatos kockázatok csökkentése a magyar zöld gazdaság finanszírozási lehetőségeinek bővítése érdekében. Ennek keretében a Központi Bank arra ösztönzi a pénzügyi szektor érdekelt feleit, hogy erősítsék hozzájárulásukat a környezeti fenntarthatósághoz.

A koronavírus-járvány következtében fennálló helyzet kedvezőtlen hatást gyakorolt a gazdaságra. Az MNB ezért aktívan igyekszik elősegíteni a hatékony gazdasági fellendülést a Covid 19 járvány miatt kialakult helyzet rendeződése után. A gazdasági fellendülés ökológiai fenntarthatósága is kulcsfontosságú.

A bank konzultációt kezdeményezett (2020 márciusában) a nem kormányzati szervezetekkel és intézményekkel az ökológiailag fenntartható gazdasági növekedés előmozdításáról a koronavírus miatt fennálló helyzet után, amelyre gazdasági fellendülés széles körű lehetőségeit tartalmazó, a környezetvédelmi elveket is szem előtt tartó javaslatok érkeztek. A javaslatok egyebek között a magyarországi épületállomány energiahatékonyság szempontjából történő korszerűsítésére összpontosítottak.

A zöld gazdaságra való átállás szempontjából a konzultáció eredményeként a következő javaslatok születtek:

- az ESCO/EPC finanszírozásának támogatása a körülményekre szabott jogi kerettel és az EPC-szerződések kidolgozására és végrehajtására vonatkozó egyedi iránymutatásokkal;
- épületfelújítási útleveél bevezetése;
- a közműszámla-alapú finanszírozás fogalom elfogadásának vizsgálata;
- az egyablakos ügyintézési (one-stop-shop) megközelítés elfogadása az energetikai felújítások felgyorsítása érdekében a lakossági ágazatban;
- az energiaipari vállalatok (a teljes értéklánc, beleértve az energiatermelőket és az elosztó vállalatokat: az energia-nagykereskedőket és kiskereskedelmi társaságokat, a hálózat üzemeltetőit stb.) energiatakarékossági kötelezettségeinek elszámoltatható végrehajtása;
- a környezettudatos házfelújításhoz nyújtott hitelek további népszerűsítése;
- energiahatékonysági finanszírozási fórum létrehozása, amelynek célja a környezettudatos beruházások pénzügyi környezetének javítása a szakpolitikák kialakításával, a jogi keretek kiigazításával és az innovatív pénzügyi rendszerekkel kapcsolatos tanácsadás révén.

2. Az energiahatékonysági beruházások vonzóvá tétele a pénzügyi szektor számára

Az ülés a kockázatmegosztó eszközökre összpontosít, ideértve a zöld jelzáloghitelek kialakulóban lévő gyakorlatát, és megvizsgálja, hogyan lehetne javítani az energiahatékonysági beruházások kockázati profiljának banki értékelését, hogy ezáltal az energiahatékonyság kérdése vonzóbbá váljon a bankszektor számára.

Alapkérdések

Az ülés témája azon különféle kockázatmegosztó/csökkentő modellek vizsgálata, amelyek kiegészíthetik a Magyar Fejlesztési Bank meglévő hitelkínálatát, és vitára sarkallja a résztvevőket azzal kapcsolatban, hogy mire lehet szükségük a bankoknak a lakossági energetikai felújítások piacának jobb megértéséhez.

Konkrét kérdések:

- A pénzügyi intézmények szempontjából melyek az energiahatékonysági és megújuló beruházások finanszírozásának legfőbb akadályai? Hogyan építhető be az energia megtakarítás értelmezése a szokásos banki gyakorlatba, különösen a épületszektorral kapcsolatban?
- A javasolt kockázatmegosztási modellek (zöld jelzáloghitelek és közműszámla finanszírozás) adaptálhatók-e a hazai kereskedelmi bankok számára? Milyen problémák merülnek fel, amelyeknek megoldása szükséges?
- Van-e lehetőség az energiahatékonysági piac ösztönzésére a nemzetközi másodlagos pénzügyi szereplőivel való együttműködésre?

Jelenlegi helyzet

Zöld jelzáloghitelek

A Magyar Központi Bank (MNB) 2019. elején indította el Zöld Programját, amelynek célja az éghajlatváltozással és más környezeti konfliktusokkal kapcsolatos kockázatok mérséklése, a zöld pénzügyi szolgáltatások kiterjesztése Magyarországon, az ezzel kapcsolatos tudásbázis bővítése belföldön és külföldön, valamint a saját és más pénzügyi piaci szereplők ökológiai lábnyomának csökkentése. A Program az alábbi három pillérből nyugszik:

- (i) pénzügyi szektort érintő kezdeményezések;
- (ii) az MNB társadalmi és nemzetközi kapcsolatainak fejlesztése, valamint
- (iii) a saját napi tevékenységének fokozottabb zöldítésével kapcsolatos elemeket.

A kerekasztal szempontjából a pénzügyi szektort érintő kezdeményezések lényegesek, a következőkben ezekről lesz szó.

A pénzügyi szektort érintő kezdeményezések közé tartozik az ökológiai és pénzügyi kockázatok elemzése, a pénzügyi szolgáltatások zöldítése, további pénzügyi alapok mobilizálása zöld beruházások finanszírozására, a zöld kötvényekhez kapcsolódó lépések, valamint a pénzügyi intézmények környezetbarátabb működésének elindítása.

2019-ben az MNB csatlakozott az Energiahatékony Jelzálog Kezdeményezés tanácsadó testületéhez, és a nemzetközi kezdeményezéssel megegyező céllal hazai platformot kíván indítani a magyar bankok között. A részt vevő bankok adatai alapján a célokhoz sorolható egy átfogó hitelkockázati adatbázis kiépítése is, amely megfelelő alapot nyújt az energiahatékony jelzáloghitelek alacsonyabb kockázatainak, és ennél fogva a rájuk vonatkozó tőkekövetelmény csökkentésének felméréséhez is.

2019. decemberében az MNB bejelentette a Zöld Tőkekövetelmény-kedvezmény Program bevezetését, amelyet hitelintézetek számára terveztek azzal a céllal, hogy támogassák a zöld pénzügyi termékek növekedését, és javítsák a magyar épületállomány energiahatékonyosságát. A preferenciális szabályozás a zöld lakáscélú hitelekre lesz elérhető 2020. január 1. és 2023. december 31. között. Konzultációt indítanak a bankszektornal a zöld fedezett kötvények magyarországi bevezetésének lehetőségeiről is.

Hitelezési tevékenységeik során a bankok általában nem veszik figyelembe az épületek energiateljesítményét, bár az energiahatékony (zöld) ingatlanok általános költségei lényegesen alacsonyabbak. Következésképpen a zöld hitelt felvevő fogyasztók magasabb nettó jövedelmet tudnak félretenni a havi törlesztőrészlet fizetésére, és a kedvezőbb energetikai tulajdonságok javíthatják az adott ingatlan érték megtartó képességét. Ennek következtében elmondható, hogy a zöld ingatlanok jelzáloghitelének kockázata alacsonyabb lehet, mint a hasonló, de nem energiatakarékos hiteltermékeké. Az alacsonyabb kockázat a termékek árazásában és az ilyen típusú hitelügyletek tőkekövetelményeiben valósítható meg.

Magyarországon a zöld pénzügyi termékek még kedvező tulajdonságaik ellenére is kevésbé elterjedtek. Az MNB célja annak biztosítása, hogy a hitelügyletekkel kapcsolatos energiahatékonyági adatok szisztematikus gyűjtését szabványként fogadják el a hazai bankszektornal, valamint, hogy ezeket az adatokat beépítsék a kockázatelemzési és kockázatkezelési modellekbe.

A 2020. januárjától hatályos Zöld Tőkekövetelmény-kedvezmény Program keretében a hitelintézetek tőkekövetelmény-levonást (kedvezményt) kaphatnak az energiahatékony lakáscélokat szolgáló hitelek után, a fogyasztók pedig kamattámogatásban részesülhetnek. A hitelintézetek egy négyéves átmeneti időszak alatt hozzáférhetnek a tőkekövetelmény-levonáshoz. Az MNB az időszak lejártá után dönt a Program folytatásáról.

A magyarországi székhellyel rendelkező hitelintézetek jogosultak a kedvezményre. A kedvezmény alapja az időtartam során magánszemélyek részére lakóépület adásvétele, építése vagy korszerűsítése céljából, illetve társasházak vagy lakásszövetkezetek részére lakóépület korszerűsítése céljából (együttesen Hitelcél) folyósított a lentiek szerint meghatározott energiahatékonyági jelzáloghiteleknek és személyi kölcsönöknek az időtartam naptári éveinek végén fennálló teljesítő állományon számolt bruttó (mérlegen belüli és mérlegen kívüli) kitettsége.

A Kedvezmény az időtartamnál rövidebb, ám azon belül eső időszakokban is elérhető. A lakáscélú hitelekre vonatkozó zöld tőkekövetelmény-kedvezmény kizárólag azokra a hitelekre vonatkozik, amelyek esetében hitelintézet legalább 0,3 százalékpont értékű kamatkedvezményt (Zöld kamatkedvezmény) biztosít a teljes időtartamra vonatkozóan.

A zöld kamatkedvezmény biztosítható különálló termék vagy modalitás meghirdetésével is, amely esetében a zöld kamatkedvezmény érvényesülését a hitelintézet egyéb termékeivel vagy modalitásaival összehasonlítva szükséges biztosítani. A Kedvezmény igénybevétele tekintetében Energiahatékonynak minősülhet azon hitel, melynek célja „BB” vagy annál jobb energetikai minőség szerinti besorolásnak megfelelő lakóépület adásvétele vagy építése, valamint egy vagy több Korszerűsítési intézkedés végrehajtása akár „BB” energetikai minőségnél alacsonyabb besorolású lakóépületeken (része a program feltételének).

A Kedvezmény mértéke a Kedvezmény alapjától függ, adásvétel vagy építés esetén „BB” energetikai minőség szerinti besoroláskor 5%, „AA” vagy annál kedvezőbb energetikai minőség szerinti besoroláskor 7%, Korszerűsítési intézkedés esetén 5%. A Kedvezmény maximuma szegmensenként (lakáscélú jelzáloghitel, szabad felhasználású jelzáloghitel, személyi kölcsön esetén) megegyezik¹ a kedvezményben részesített ügyletek ICAAP-felülvizsgált során meghatározott SREP tőkekövetelményének² értékével. A Kedvezmény teljes összege nem haladhatja meg a hitelintézet teljes kockázati kitétség értékének (TREA) 1%-át.

A Kedvezmény jogosultsága a programban meghatározott kritériumoknak való megfeleléstől is függ. A Kedvezmény igénybevételének feltétele az, hogy a hitelintézet tájékoztatás céljából eljuttassa az MNB részére a Zöld kamatkedvezmény igénybevételeinek feltételeit rögzítő termékismertetőket, hirdetőanyagokat, üzletszabályzatokat vagy egyéb dokumentumokat hatályba lépésüket megelőzően, vagy legkésőbb a hatálybalépést követő 15 napon belül.

Magyar Fejlesztési Bank (MFB) – Lakossági Energiahatékonysági Hitelprogram

A magyar lakossági szegmensben elérhető legjelentősebb hiteltermék egy nem piaci alapú, hitelszerű termék, a Lakossági Energiahatékonysági Hitelprogram, amely valójában visszatérítendő uniós támogatás formájában működik (az eszköz finanszírozása uniós támogatású). Ebben a programban, amelynek teljes költségvetése 115 milliárd forint, az egyéni lakástulajdonosok, a társasházak és a lakásszövetkezetek igénybe vehetik a 0%-os fix kamatozású hitelt, amelyet többek között a fűtési rendszerek korszerűsítésére, szigetelésre, nyílászárók kicserélésére és a napelemek felszerelésére használhatnak fel.

A hitel futamideje legfeljebb 20 év, magánszemélyek számára legfeljebb 10 millió forint értékű, saját forrásigénye pedig legalább 10%. A kereskedelmi bankok – amelyek egy része az MFB-termékek közvetítője is – általában olyan kölcsönöket kínálnak, amelyek például napelemek vásárlására és felszerelésére használhatók. Ezenkívül korábban voltak, és jelenleg is vannak olyan hitelintézetek (viszonylag alacsony kihelyezési mennyiséggel), amelyek jelzáloghitelei az energiahatékonyság javítását támogatják azáltal, hogy alacsonyabb kamatot biztosítanak az ügyfeleknek a finanszírozott ingatlan energiahatékonyságának köszönhetően.

Közműszámla-alapú finanszírozás

A közműszámla-alapú finanszírozás olyan mechanizmus, amelyet egy közüzemi társaság vagy azzal együttműködésben álló társaság működtet egy épület energiahatékonyságának fejlesztése céljából, és amelyet az épület tulajdonosa a havi közüzemi számlán térít vissza. Gyakran használják a piacokon az önköltségi árra vonatkozó akadályok csökkentésére, amelyeket hagyományosan az energiahatékonysági finanszírozás nem tudott teljesen lefedni. A közműszámla-alapú finanszírozási forma előnyei közé tartozik, hogy képes kihasználni a közmű egyedi kapcsolatát az energiafogyasztókkal, hogy megfelelő hozzáférést biztosítson az energiahatékonysági beruházások finanszírozásához.

Az elmúlt évtizedben széles körben használták az Egyesült Államokban és Kanadában, és a folyamatban lévő H2020 [RenOnBill](#) projekt is foglalkozik vele, amelynek célja a lakóépületek energetikai mélyfelújításával kapcsolatos beruházások növelése a közműszámla-alapú rendszerek kidolgozásának és megvalósításának elősegítése által, az energiaszolgáltatók és a pénzügyi intézmények együttműködése alapján.

Magyarországon az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer kapcsán érdemes megfontolni a közműszámla-alapú finanszírozást, amely az Energiahatékonysági Irányelvhez rendelkezésihez képest még nincs teljesen érvényben.

¹ Supervisory Review and Evaluation Process (Felügyeleti felülvizsgálati és értékelési folyamat)

² Internal Capital Adequacy Assessment Processes (A tőke megfelelés belső értékelési folyamata)

Értékpapírosítás – Másodlagos pénzügyi piacok

Az értékpapírosítás olyan pénzügyi piacokra vonatkozik, ahol az energiahatékonysági hiteleket befektetőknek értékesíteni lehet, akár egyedi hitelként, akár átruházható eszközökre (kötvényekre) osztott hitelcsomagok formájában.

Az ilyen másodlagos piacok lehetőséget nyújtanak a magánbefektetők számára az energiahatékonysági hitelprogramokban való részvételre és azok finanszírozására.

3. Integrált lakásfelújítási szolgáltatások

A szekció azt kérdést járja körül, hogyan támogathatók a lakástulajdonosok otthonuk energia megtakarítási célú felújításának teljes folyamatában, azaz az energiahatékonysági intézkedések beazonosításában, a kivitelezők kiválasztásában, a kivitelezési munkák műszaki felügyeletében, a finanszírozási terv kidolgozásában stb. Kiindulópont az a feltételezés, hogy integrált otthon felújítási szolgáltatás (egyablakos ügyintézés) jelentősen leegyszerűsítheti a felújítási folyamatot, és ezáltal növelheti a felújított otthonok arányát.

Kulcsfontosságú kérdések

A szekcióülés elsődleges célja a folyamatban lévő RenoHUB projekt megvalósításának segítése nemzetközi jó gyakorlatok alapján, valamint azoknak a lehetőségeknek vizsgálata, hogy projekt hogyan lehet a pénzügyi intézmények számára is hasznos eszköz.

Konkrét kérdések:

1. Hol vannak a legnagyobb hiányosságok a magyarországi lakásfelújítás folyamatában (pl. hosszú távú elköteleződés egy-egy felújítási projektben, szakmai ismeretek hiánya, áttérés a támogatásalapú finanszírozásról a pénzügyi eszközökre, pl. közpénzek felhasználása a magánszektor finanszírozási forrásai mobilizálásában)?
2. Mely konkrét elemet lehetne a jelenleg is működő egyablakos modellek alkalmazni Magyarországon (pontosabban a RenoHUB keretében)?
3. Milyen módon tud a RenoHUB hasznos eszközzé válni a kereskedelmi bankok számára a testreszabott termékek kifejlesztésében (pl. információ átadása, kockázatértékeléssel kapcsolatos útmutatással, a termékfejlesztés műszaki szempontjaival)?

Jelenlegi helyzet

Magyarországon az épületállomány az országos végsőenergia-fogyasztás közel 40 százalékát teszi ki. Ugyanakkor az építmények nagy része elavult energiahatékonysági jellemzőkkel rendelkezik, ezért jelentős mennyiségű energiát lehetne megtakarítani az épületek energiahatékonyságának növelése és integrált megújuló lehetőségek alkalmazása révén.

Magyarország 4,4 millió háztartása együttesen az ország legnagyobb energiafogyasztását adja, amely a teljes végsőenergia-fogyasztás közel 34%-át teszi ki (teljes épületállomány a 40%-ot). Az épületszektor a közlekedés és az ipar követi (mindkettő körülbelül 25%-kal). A magyar lakossági ágazat a végsőenergia-fogyasztás terén jóval meghaladja az EU átlagát.

Reális becslések szerint a magyar épületállomány energiafelújítása (mélyfelújítása) összességében legalább 40–50%-kal csökkentené az energiafelhasználásukat. A lakások energiahatékonysági felújításának piacában rejlő lehetőségeket igen nagy, becslések szerint az összesített beruházási igény a következő 5 évre vonatkozóan meghaladja az 1200 milliárd forintot (kb. 3,5 milliárd eurót). Míg figyelemre méltó előrelépés tapasztalható a társasházak energiahatékonysági felújításában, különösen azon épületek esetében, amelyeket ipari technológiával gyártott vasbeton panelekből építettek jellemzően az 1960–1980 közötti időszakban, a családi házak energetikai felújítása jelentősen elmarad ezek mögött, bár a családi házak aránya meghaladja az összes lakóépület 95%-át, ami európai szintű összehasonlításban nagyon magas.

Ezért az egylakásos családi házak energetikai felújítása elengedhetetlen. A lakossági ágazat átfogó felújítása azonban egyértelműen messze meghaladja a közszféra finanszírozási lehetőségeit. Feltételezhető, hogy a szén-dioxid-kibocsátás csökkentését célzó közösségi finanszírozás elvei jelentősen megváltoznak a 2021–2027-es programozási időszakban, és egy teljesen eltérő megközelítésre van szükség ahhoz, hogy a lakossági szektorban az energiahatékonyság finanszírozásában piac-vezérelt megoldásokat lehessen bevezetni.

Az energiahatékonysági beruházások lakossági ágazatba való térhódítást gátló főbb tényezők jól körül határoltak, és egyebek között a következőket foglalják magukba:

- a tudatosság és a személyes motiváció hiánya egy komplex (műszaki, pénzügyi és jogi) folyamat végig vitelére;
- bizalom és a megfelelő kommunikáció hiánya a lakástulajdonosok és a kivitelezők között;
- azon információforrások és független tanácsadási szolgáltatások hiánya, amelyek hatékonyan támogatni képesek a lakástulajdonosokat a döntéshozatal és a végrehajtás folyamatában;
- a könnyen hozzáférhető finanszírozás hiánya, valamint
- bizonytalanságok a szakpolitikai eszközök jövőbeli rendelkezésre állása kapcsán, amelyek valószínűsíthetően a nagy intenzitású támogatási formák megszűnésével párosulnak.

A lakásfelújítási arány jelentős növekedésének eléréséhez az akadályok felismerése, kezelése és azok felszámolása, továbbá a lakástulajdonosoknak az energetikai felújításra való hajlandóságának erősítése mellett komplex támogatási mechanizmusra is szükség van, amely segítik a lakástulajdonosokat a felújítási folyamat minden elemében. Idetartozik a döntéshozatali folyamat és a végrehajtás során biztosított támogatás, valamint a finanszírozási eszközökhöz való hozzáférés elősegítése is.

Az egyablakos ügyintézési modell (one-stop-shop) olyan eszköz, amely hatékonyan képes magas szinten integrált szolgáltatásokat nyújtani a lakástulajdonosoknak, és számos uniós tagállamban sikeresnek bizonyult. A (Horizont 2020 program által finanszírozott) RenoHUB az első kísérlet az egyablakos ügyintézési modell magyarországi környezetbe történő átvételére, és célja, hogy közvetlen állami társfinanszírozás nélkül is pénzügyileg életképes integrált üzleti modell kiépítése révén a magyar otthonok energetikai felújítása nagyobb arányú fejlődésnek induljon.